

Andrzej Kola, Wiesława Matuszewska-Kola, Ryszard Boguwolski

Michałowó, pow. Brodnica

Informator Archeologiczny : badania 4, 186-187

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nogach zmarłych znajdowały się małe naczynka, przeważnie częściowo zniszczone, w wypadku płytkiego zalegania grobu, w czasie prac niwelacyjnych. Z tego też względu, trudno jest obecnie ustalić dokładnie głębokość jam grobowych. Największym wydarzeniem było znalezienie w grobie męskim (długość szkieletu wynosiła 180 cm) obok krzesiwa, nożyka i monety z czasów Bolesława Śmiałego kilkuset ziarenek niezidentyfikowanej rośliny.

Badania będą kontynuowane w następnym roku.

MICHAŁOWO, pow. Brodnica

Katedra Archeologii Uniwersytetu
Mikołaja Kopernika w Toruniu i Muzeum w Grudziądzu

Badania prowadzili: mgr Andrzej Kola, mgr Wiesław Matuszewska-Kola, mgr Ryszard Boguwolski. Finansowała Katedra Archeologii UMK w Toruniu i Muzeum w Grudziądzu. Pierwszy sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne.

W związku z badaniami nad wczesnośredniowiecznym osadnictwem Ziemi Michałowskiej, prowadzono prace wykopaliskowe na odkrytej ostatnio, znanej ze źródeł pisanych, osadzie obronnej w Michałowie. Jest to grodzisko o szczątkowo zachowanych śladach wału, położone tuż nad rzeką Drwęcą. Tegoroczne badania ratownicze podjęto w związku z ujawnieniem w roku 1969 w skarpie rzeki Drwęcy, konstrukcji drewnianych, niszczonych przez erozyjną działalność wody.

Z powodu wysokiego poziomu rzeki cztery wykopy badawcze o rozmiarach 4,5 x 4,5 m usytuowano w odległości około 2 m od brzegu, równoległe do jego krawędzi; piąty wykop — w odległości 11 m na południe, na miejscu zniszczonego i zniwelowanego wału grodziska. We wszystkich wykopach stwierdzono występowanie zniszczonej, mocno przemieszanej warstwy osadniczej zawierającej kości zwierzęce, ceramikę, węgle drzewne oraz kilka drobnych przedmiotów żelaznych. Miąższość warstwy wahała się od 70 do 110 cm w wykopach przy rzece oraz około 35 cm w wykopie V. Nie stwierdzono natomiast w wykopach śladów konstrukcji drewnianych. Należy więc przypuszczać, iż ujawnione wcześniej w skarpie brzegowej układy drewna, stanowiły umocnienia brzegu rzeki. Przebadanie obiektu było niemożliwe, bowiem w roku bieżącym większa część konstrukcji zalegała pod poziomem wody. W świetle dotychczasowych badań w Michałowie, wykluczając możliwość zakwalifikowania wspomnianych konstrukcji jako umocnień wału grodu, należy sądzić, iż pełniły one rolę umocnień brzegu rzeki mającego w tym miejscu charakter portu rzecznego.

W oparciu o materiał ceramiczny badany obiekt w Michałowie datować można wstępnie na X—XIII wiek.

MOGILNO

Katedra Archeologii Uniwersytetu
im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

Badania prowadziła dr Jadwiga Chudziakowa. Finansował WKZ w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Zespół klasztorny pobenedyktynski (XI w. — XVI w.).

Przy Instytucie Historii UMK w Toruniu powstał pod kierunkiem prof. dr Tadeusza Grudzińskiego i prof. dr Kazimierza Żurkowskiego, zespół do badań nad obiektem pobenedyktynskim w Mogilnie. W skład zespołu weszli archeolodzy, historycy, konserwatorzy i historycy sztuki.

W br. przystąpiono do wstępnych badań archeologicznych i archiwalnych. Pierwsze wykopy typu sondażowego, założono od strony prezbiterium, przy wschodniej krypcie romańskiej kościoła św. Jana. Odkryto fragmenty średniowiecznego muru kamiennego oraz dobudowany do niego mur nowożytny z cegły. Mur kamienny biegnący równolegle do krypty spowodował znaczne zniszczenie cmentarzyska szkieletowego, które odkryto na głębokości 205 cm (od obecnego poziomu). Na podstawie układu stratygraficznego cmentarzysko to można datować na XII wiek. Wyniki ekspertyzy antropologicznej, wykazały, iż szkielety należą do kobiet, mężczyzn i dzieci, co wskazuje, że mamy do czynienia z cmentarzyskiem świeckim. Odkryte szkielety ułożone były głowami na zachód, wzdłuż muru krypty. Większość szkieletów była silnie zniszczona. Cmentarzysko zalegało bezpośrednio na warstwie kulturowej, którą na podstawie odkrytych fragmentów ceramiki można datować na X—XI w. Badania przzerwano na głębokości 260 cm (od obecnego poziomu) na której nie uzyskano jeszcze calca.

W trakcie prowadzonych prac archeologicznych odsłonięto zamurowane w XIV wieku okienko romańskie, prowadzące do krypty wschodniej. Badania wykazały, że pierwotnie krypta była wyższa. Okienko można zaliczyć do bardzo nielicznie zachowanych w Polsce oryginalnych okienek romańskich, które nie uległy żadnej przebudowie.

Zapoczątkowane w br. badania kontynuowane będą na szeroką skalę w ciągu następnych kilku lat.

MYMOŃ, pow. Sanok

Katedra Archeologii Polski Uniwersytetu
Jagiellońskiego w Krakowie

Badania prowadziła dr Maria Cabalska. Finansował WKZ w Rzeszowie. Drugi sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowiecz-